

2021-05-31

Dnr 2021/00076

Delårsrapport per 30 april 2021 Västerås Stad

Stadsledningskontoret

721 87 Västerås

021-39 00 00 • www.vasteras.se

Maria Lindblom Lundh

021-39 11 93 • maria.lindblom.lundh@vasteras.se

2021-05-31

Sammanfattning.....	3
INLEDNING	3
VERKSAMHETSUTVECKLING.....	7
Barn och utbildning	7
Omsorg och stöd	8
Uppleva och göra	9
Bygga, bo och miljö	10
Näringsliv och arbete	11
UPPFÖLJNING AV MÅL.....	11
Kund och kvalitet	12
Ekonomi	15
Medarbetare	15
Koncernmål	16
STRATEGISKA UTVECKLINGSOMRÅDEN.....	17
Skola först	18
Hållbar stad	18
Modern organisation	18
UPPFÖLJNING AV UPPDRAG FRÅN ÅRSPLAN 2021.....	19
EKONOMISK ANALYS.....	19
Periodens resultat januari-april Västerås stads koncern	19
Prognos 2021 Västerås stads koncern	20
Periodens resultat januari-april Västerås stad	20
Prognos 2021 Västerås stad	20
Investeringar	27
FINANSIELLA RAPPORTER	29
Resultaträkning Västerås stad	29
Utfall per nämnd	30
Utfall per bolag och kommunalförbund	31
Investeringar	32
BILAGA 1. Finansiell riskrapport 2021-04-30	33
BILAGA 2. Uppdrag i årsplan 2021	33

2021-05-31

Sammanfattning

Västerås stad

Årets prognos 251 mnkr (årsbudget 72 mnkr)

därav verksamhetens prognos 135 mnkr (budget -6 mnkr)

därav prognos finansnetto 115 mnkr (budget 78 mnkr)

Balanskravsresultatet är 179 mnkr i prognosen

Investeringsprognos 1 349 mnkr (budget 1 576 mnkr)

Koncernen Västerås stad

Årets prognos 903 mnkr (årsbudget 677 mnkr)

INLEDNING

OMVÄRLDEN OCH EKONOMIN

Världsekonomin i april fortsatte på det första kvartalets inslagna väg och börsuppgången var stark, särskilt i Sverige. Bolagsrapporterna för årets första kvartal publiceras nu och det är generellt högt ställda förväntningar som bolagen hittills överträffar ordentligt.

Ekonomi befinner sig i en återhämtningsfas trots omfattande restriktioner och fortsatt hög smittspridning. I SKRs ekonomirapport från maj spås att BNP:ns ras från 2020 hämtas igen redan under 2021. Smittan bedöms minska till hösten då andelen vuxna vaccinerade kommer att vara hög, vilket antas ge en extra skjuts till konjunkturen. Särskilt de inhemska tjänstenäringarna kommer att gynnas när samhället öppnas upp alltmer.

Trots de goda signalerna tror SKR att återhämtningen på arbetsmarknaden kommer att ta flera år. En stor utmaning består i att förbättra matchningen av arbetssökande mot lediga jobb, genom utbildning och omskolning. Trenden behöver brytas för framförallt utsatta gruppers arbetslöshet. Andelen arbetslösa förväntas överstiga nivån före pandemin i flera år trots den snabba konjunkturuppgången då en del förlorade jobb inte kommer tillbaka.

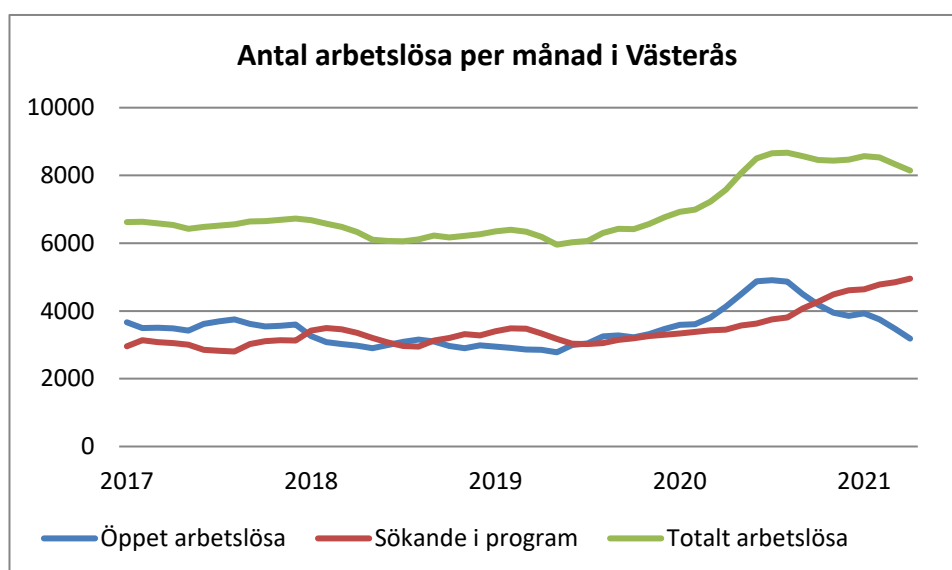
Antal varsel fram till april i år är drygt 12 000, 5 procent av dem i Västmanland. Under inledningen av pandemin varslades flest personer om uppsägning inom hotell- och restaurang, bemanning, researrangörer, transport och handel. Efterhand har effekterna spridit sig i ekonomin och industrin har svarat för en allt större andel av antalet varsel.

ARBETSLÖSHETEN

Arbetslösheten är fortsatt hög i riket liksom i Västerås. Trenden att den öppna arbetslösheten sjunker fortsätter. I slutet av april var 3 187 västeråsare öppet

2021-05-31

arbetslösa. Jämfört med samma period förra året är det en minskning med 23 procent. Inkluderat även de i någon form av program så är det en ökning med 7 procent jämfört med april 2020. Långtidsarbetslösheten är högre i år än förra året. En hög andel av de arbetslösa är utlandsfödda, majoriteten från utomeuropeiska länder. Den öppna arbetslösheten var i april 4 % i Västerås jämfört med 3,7 % i riket och den totala arbetslösheten 10,2 % i Västerås och 8,2 % i riket.

Den öppna arbetslösheten minskar alltmer, medan den totala arbetslösheten fortsatt är på en hög nivå i Västerås, som ligger cirka två procentenheter högre än rikets snitt.

CORONA

Smittläget är fortfarande högt och sjukvården har ett tufft bemanningsläge. Restriktionerna för Västmanland är förlängda till 31 maj, med rekommendationer att begränsa nya kontakter, undvika platser med trängsel, avstå från onödiga resor och bära munskydd i vårdbyggnader.

Vaccinationstakten har ökat rejält den sista tiden. I överenskommelsen mellan SKR och regeringen finns ett delmål att minst 80 procent av alla invånare över 65 år ska vara vaccinerade med minst en dos senast den 16 maj. Målet är uppnått enligt SKR.

Folkhälsomyndigheten rapporterar att 4,5 miljoner vaccinationer har utförts till och med 21 maj. 42 % av befolkningen har fått minst en dos vaccin och 13 % har fått två doser. Andelen för Västerås följer i stort sett riket.

Nämndernas prognos över Coronas påverkan summerar till en negativ effekt med 43 mkr för 2021. Stora poster som nu prognosticeras är intäktsbortfall för idrottslokaler, markintäkter, parkeringsintäkter, ökade kostnader för ekonomiskt bistånd, ersättning till Regionen för uteblivna bussintäkter samt merkostnader för

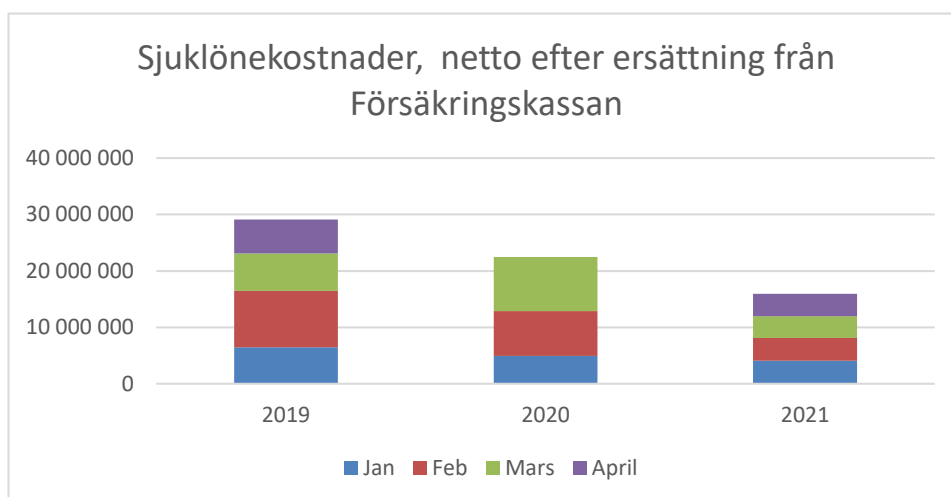
2021-05-31

vikarier, sjukvårdskostnader och andra kostnader. Utbildning- och arbetsmarknadsnämnden har en positiv ekonomisk påverkan med minskade kostnader som en följd av distansundervisningen.

Effekter Corona, prognos 2021	Mnkr
Intäktsbortfall uthyrning, tillstånd, avgifter	-15
Ökade kostnader sjuklöner, löner	-21
Ökade kostnader köpt verksamhet	-4
Ökade kostnader ekonomiskt bistånd	-8
Ökade kostnader lokaltrafik	-21
Ökade kostnader hygien, lokaler, övrigt	-8
Minskade kostnader lägre verksamhet	6
Ersättning sjuklöner	18
Övriga intäkter	11
Total effekt Västerås stad	-43

STATLIGT STÖD

Det stöd som utgår till kommunerna 2021 för att lindra pandemin är ersättning för del av sjuklönekostnaderna. Stödet gäller till och med juni. Till och med april har Västerås stad erhållit 18,7 mnkr, vilket innebär cirka 54 % av utbetalade sjuklöner. Stödet gör att en viss överkompensation utgår. Bruttokostnaderna de båda åren är högre än 2019 års siffra.

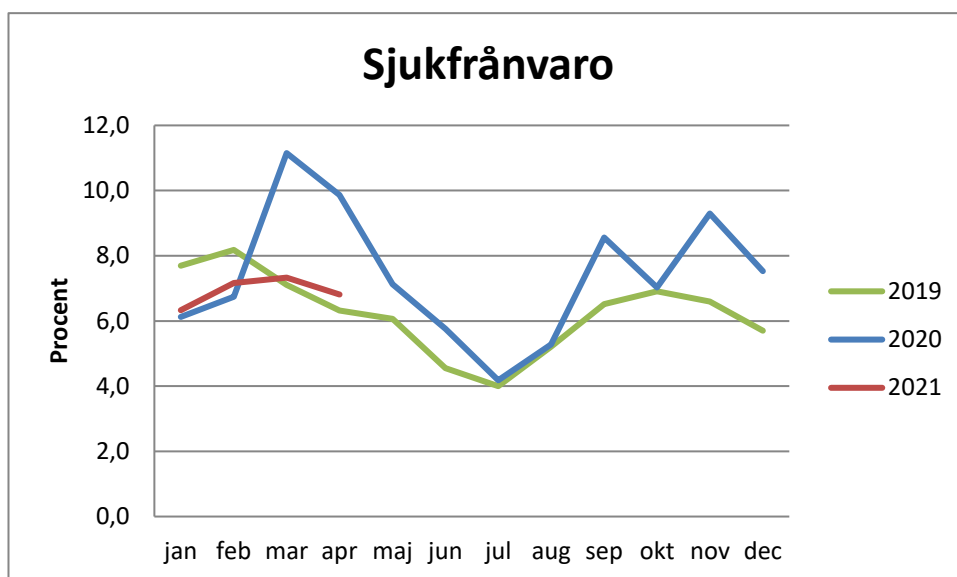

Sjuklönekostnaderna 2019 som är högre första tertialet än motsvarande period 2020 och 2021 visar att statens stöd under pandemiåren gör att nettokostnaderna för sjuklöner sjunker.

2021-05-31

SJUKFRÅNVARO

Sjukfrånvaron i Västerås stad som är rapporterad ligger fortfarande rejält mycket lägre jämfört med 2020. Den senaste månaden är inte komplett då det alltid är en eftersläpning i sjukanmälningarna varför det inte går att säga så mycket om aprils frånvaro ännu.

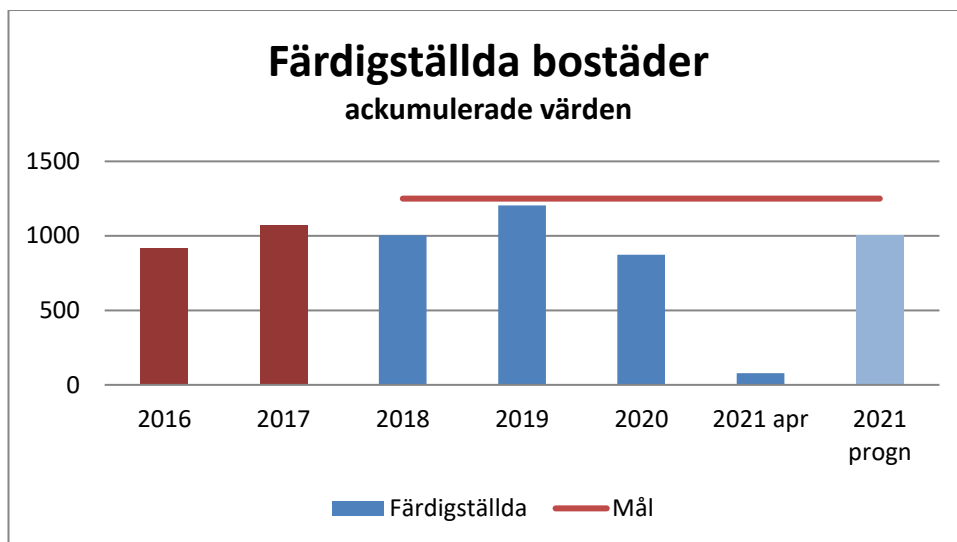

BOSTADSBYGGANDET

Till och med 30 april har 323 startbesked för bostäder lämnats och 78 är färdigställda. Bland de projekt som fått startbesked finns bland annat 100 bostadsrätter på Öster Mälarstrand, 96 hyresrätter på Bäckby, 48 bostadsrätter på Malmaberg samt en gruppbofastad på Vega. De färdigställda bostäderna omfattas av en gruppbofastad i Barkarö, hyresrätter i Gäddeholm och i övrigt till största del av äganderätter bland annat på Västra Skälby, Gäddeholm och Barkarö.

Prognosen för 2021 är att cirka 1 300 bostäder får startbesked och knappt 1 000 färdigställs. Målet om 1 250 färdigställda bostäder för 2021 ser därmed inte ut att nås och därmed inte det totala målet om 5 000 bostäder 2018-2021.

2021-05-31

VERKSAMHETSUTVECKLING

Barn och utbildning

Den pågående pandemin har gett stora påfrestningar med stängningar av vissa förskolor och pedagogiska omsorgsverksamheter. Genom flytt av personal har flertalet förskolor kunnat hålla öppet. Även grundskolan och då främst högstadiet har haft flera skolor helt eller delvis nedstängda under hittills i år. Gymnasie- och vuxenutbildningen har haft än mer nedstängt. Distansundervisning har fått användas, från högstadiet och uppåt, vilket har lett till en kompetensutveckling i digitala verktyg för både lärare och elever. Signaler finns att ett ökat antal elever främst i gymnasiet mår dåligt och att målet om genomströmning på gymnasiet samt färre avbrott inom vuxenutbildningen inte nås.

I syfte att öka likvärdigheten mellan kommunala och fristående skolor och förskolor och mellan olika skolformer har de pedagogiska nämnderna beslutat om en ny riktlinje för tilläggsbelopp och för barn i behov av särskilt stöd.

Förskolenämnden och grundskolenämnden har tagit bort kravet på att studieintyg ska visas för att få sitt barn placerat i förskola och omsorg. Resultatet har blivit att antalet inskrivna barn med föräldrar som studerar har ökat i förskolan och minskat i grundskolan. Om det finns något samband är inte känt.

Den kommunala grundskolan har behov av nyrekrytering av rektorer, men även fler legitimerade lärare och fritidspedagoger. Det är svårt att hitta lämpliga kandidater till rektorstjänster, men även att få behöriga lärare till vissa skolor som har gjort att det råder en pedagogisk segregation. För att lösa det har man på utvalda skolor möjlighet att erbjuda extra lönepåslag, men utöver lön har arbetsmiljö, ledarskap och möjlighet till egen utveckling stor påverkan på att lyckas.

2021-05-31

I den kommunala gymnasieskolan pågår omflyttning och nerläggning av program och skolor för en långsiktigt bättre ekonomi inom ramen för den så kallade gymnasieutredningen.

Omsorg och stöd

Pandemin har påverkat särskilt verksamheterna inom vård och omsorg i hög grad. Anpassningar, nedstängningar och hygienregler som infördes 2020 har fortsatt, men i och med en hög andel vaccinerade i omsorgen har smittan hållits på en låg nivå hittills i år. Bland medarbetarna har den digitala kompetensen ökat och förmågan att arbeta mer utifrån ett helhetstänk. Forsiktigt positiva tecken finns på en stolthet över att ha varit med och bidragit och inga signaler finns på att långtidssjukskrivningarna eller uppsägningarna har ökat, även om många upplever en stor trötthet.

Beläggningen på särskilda boenden har varit låg, men efterfrågan på insatser börjar nu öka både för boendeinsatser och hjälp i sitt hem. Trenden med lediga lägenheter i servicehusen fortsätter och 30 april var 123 lägenheter outhyrda.

Modellen för kvalitetsupphandlingar som används är tids- och resurskrävande för både anbudsgivare och upphandlande myndighet. Färre anbudsgivare har noterats sedan modellen infördes och sökandet efter en alternativ modell för kvalitetsupphandlingar har påbörjats.

Två leverantörer inom boendestöd har sagt upp sina avtal med hänvisning till ersättningsmodellen och för låg ersättning som orsak.

Avvecklingen av äldreboenden fortsätter med överflyttning på de två nya boendena som öppnar i år på Öster Mälarstrand och på Södra Källtorp.

Rekrytering av kvalificerad vårdpersonal till äldreomsorgen är svår och äldrenämnden har sökt och beviljats medel från Socialstyrelsen för att möjliggöra för personal att vidareutbilda sig på arbetstid. För att ytterligare öka attraktiviteten i yrket pågår införandet av heltid som norm och utökning av antalet avdelningschefer för att begränsa antalet medarbetare per chef.

Avvecklingen av boenden för personer med missbruk fortsätter enligt plan med avsikt att istället ge mer stöd i hemmet. Returfabriken kompletterar sysselsättning och behandling och är en del i att växla vårdinsatser till öppenvård. Externa placeringar av personer med missbruk på behandlingshem har sjunkit från 2018, liksom externt placerade i olika boenden.

Arbete med personer utsatta för våld i nära relation fortsätter från den förändring som infördes 2020, att ge stöd som är proportionerlig mot behovet snarare än att ge så starkt skydd som möjligt direkt. Målet är att ge den skyddsboende möjlighet att gå vidare, ofta genom flytt till en annan kommun.

Folkhälsomyndigheten, BRIS och Barnombudsmannen har uppmärksammat att pandemin har förstärkt barn och ungdomars utsatthet i form av ökad ohälsa,

2021-05-31

familjekonflikter och övergrepp främst bland de i riskzon för att hamna snett. Antalet aktualiseringar av barn till socialtjänsten har också ökat under pandemin och spås fortsatt ligga på en hög nivå. Förändrade arbetssätt i samverkan med barn och föräldrar och att jobba mer med öppenvård samt lägga resurser på de som är mest utsatta ska få ner placeringarna på externa institutioner och familjehem. Samverkan med andra instanser utanför socialtjänsten som till exempel fritidsgårdar, BVC, förskola, skola, familjecentrum och barn- och ungdomspsykiatri syftar till att minska antalet personer som behöver få en kontakt med socialtjänsten. Socialtjänsten är under hårt tryck, då påtagligt många barn och ungdomar är i behov av neuropsykiatrisk utredning eller barnpsykiatrisk stöd som kräver specialistkompetens.

Antalet hushåll som erhållit ekonomiskt bistånd är fler under årets första månader än motsvarande period 2020, dock är ökningen inte lika stor som SKRs scenario om en 30 procentig ökning i pandemins spår. Det långvariga beroendet sticker ut i Västerås och arbetet med så kallade välfärdsjobb och andra arbetsmarknadsinsatser blir viktiga att fortsätta att utveckla.

Uppleva och göra

Idrotten har drabbats hårt under pandemin. Enkäter till stadens idrottsföreningar visar på ett minskat medlemsantal, ett minskat ideellt engagemang och minskade aktivitetsutbud, ökade avgifter inom idrotten och färre elitlag. För att tillfälligt stödja idrotten har kommunstyrelsen beviljat ytterligare 5 mnkr till föreningarna för en fortsatt bredd- och elitidrott.

FrIIDrottsarenan på Arosvallen föreslås att renoveras därför skjuts eventuell ny frIIDrottsarena på framtiden. Med utvecklingen av Mälarporten aktualiseras frågan om en ny frIIDrottshall. Lögarängens utebad planerar att öppna under sommaren och Fredriksbergsbadets återuppbyggnad har startats. En ny fritidsbåtshamn projekteras vid Lövudden och ett digitalt bokningssystem för båtplatser har implementerats.

I slutet av 2020 skärptes kraven på offentliga sammankomster till maximalt 8 personer. I en ytterligare skärpning stängdes muséer, simhallar och idrottshallar tills vidare. Det innebar att föreställningar i teater- och musiksammanhang i stort sett ställts in de första månaderna av 2021 och tills vidare. Den publika verksamheten reducerades kraftigt och ersattes med en digital verksamhet. På Västmanlands teater har soppteatern under våren bytt skepnad till digital Soffteater och teaterns personal har levererat soppluncher till föreställningen i hela länet. Västerås Sinfonietta har genomfört fem orkesterkonserter, samt en stor mängd mindre konserter med orkesterns musiker som sänts digitalt. Cirka 25 konserter har genomförts fysiskt, i form av skolkonserter.

Medel från Socialstyrelsen har beviljats för att bedriva avgiftsfria lovaktiviteter för barn mellan 6-15 år.

2021-05-31

Förebyggande arbete bedrivs för att fånga upp tendenser till social oro och skadegörelse och staden samverkar med Mimer, Svealandstrafiken och Polisen. Ett projekt kring förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism pågår med fokus på gängkriminalitet primärt men senare även mot den religiösa extremismen, särskilt den islamistiska.

Pandemin har gjort att fritidsgårdar och fritidsklubbar har utvecklat digitala mötesformer, att mötesplatser för äldre har fokuserat på stödjande telefonsamtal under stängningen och att familjecentrum gett digitala föräldrautbildningar. Stadsbiblioteket har utvecklat nya tjänster som hemleveranser, reservationsutlämning, bokpåsar till grundskolorna, extraturer med bokbussen och bokholkar i samarbete med Mimer. De fysiska besöken på biblioteken som sjönk 2020 är fortfarande låga, men utlåningen har inte minskat lika mycket och användningen av e-böcker har ökat med 5 %. Trots att kulturskolan återgick till fysisk undervisning efter jul har elevtappet blivit 12 %, då skolbesök och öppet hus för att rekrytera elever inte har kunnat hållas, liksom en osäkerhet kring fysisk eller distansundervisning. Museerna har successivt öppnat i någon form, men ingen pedagogisk verksamhet eller fysisk programverksamhet har kunnat genomföras. Både Valborgsfirande och Midsommarfirande utgår i år.

Bygga, bo och miljö

Målet att markanvisa 500 bostäder per år ser ut att uppfyllas i år, liksom att 40 % av dessa ska vara hyresrätter. Antalet styckebyggartomter är dock på en låg nivå och de 22 som har släppts är de enda som finns. Obebyggda tomter i befintliga detaljplaner kommer därför att utredas. Efterfrågan på planlagd mark för näringslivsändamål är stor, medan utbudet minskar. Att få fram mer mark är processer som tar flera år och bristen kommer därför att bestå de närmaste åren.

Det är ett hårt tryck på bygglovsansökningar med 30 % fler ansökningar hittills i år än motsvarande period 2020. Arbetet med att utveckla och öka kapaciteten inom detaljplaneprocessen pågår och genom en satsning på 10 mnkr i årets budget kan personella förstärkningar göras för att uppnå målet.

Mimer fortskred under första tertialet 2021 med byggnation av lägenheter centralt inom kvarteret Högne, Bäckby, Skallberget, Vallby och Gideonsberg (Tegnérslunden).

Tillsyn inom miljö- och hälsoskyddsområdet har fortsatt att delvis vara på distans, där verksamheten inte kunnat göras utomhus eller i stora lokaler med möjlighet till avstånd. Antalet inspektioner kommer därmed inte att nå upp till årets mål.

Upprustningen av Stora torget och Bondtorget kan starta så snart som de arkeologiska utgrävningarna är klara. En ny faunapassage planeras vid Falkenbergiska kvarnen. Problemet med invasiva arter är fortsatt stort när det gäller sjögull i Mälaren och barkborreskadad skog.

2021-05-31

Pandemin har gjort att alla evenemang organiserade av eventarrangörer hittills i år har ställts in. Nyligen beslutade arrangören av Cityfestivalen att den inte blir av.

Mälardalens Brand och Räddningsförbund har bytt namn till Räddningstjänsten Mälardalen, i samband med att förbundet utvidgats med tre nya medlemskommuner Köping, Arboga och Kungsör från årsskiftet.

I mars 2021 genomfördes en folkomröstning i Västerås kring verksamheten i flygplatsbolagets framtid med utfallet att cirka 80 % av de som röstade inte vill avveckla verksamheten. De fyra första månaderna av 2021 har ingen kommersiell flygtrafik bedrivits på Stockholm-Västerås flygplats, med undantag för militärflyg varannan vecka till Mali.

Näringsliv och arbete

Arbetet med framtagning och färdigställande av stadens arbetsmarknadsstrategi har påbörjats. Det pågår även en statlig utredning kring kommunernas roll i arbetsmarknadspolitiken. Västerås stad skickade i höstas ett yttrande till över betänkandet "Kommuners medverkan i den statliga arbetsmarknadspolitiken". I fokus för utredningen står de rättsliga förutsättningarna för kommuner att vara leverantörer eller på annat sätt tillhandahålla arbetsmarknadstjänster på uppdrag av Arbetsförmedlingen. Dialogen som pågår i nätverk med andra kommuner och via Sveriges kommuner och regioner bevakas av staden.

UPPFÖLJNING AV MÅL

Kommunfullmäktiges övergripande perspektiv; Kund, Kvalitet, Ekonomi och Medarbetare ska bidra till en helhetssyn och hållbar utveckling i staden. Det finns en naturlig koppling mellan kund- och kvalitetsperspektiven. Klarar vi att leverera service och tjänster med kvalitet och i rätt tid blir de vi är till för nöjda. Systematiskt kvalitetsarbete och effektiva processer är viktiga faktorer för det. För att klara uppdraget behöver vi medarbetare, vilket är en stor utmaning inom vissa verksamheter. Med rätt kompetens kan Västerås stad bedriva en kostnadseffektiv verksamhet som har en ekonomi i balans.

Övergripande mål är:

Kund. Vi har nöjda kunder och invånare

Kvalitet. Vi har rätt kvalitet i våra verksamheter och levererar rätt resultat

Ekonomi. Vi har ekonomi i balans

Medarbetare. Vi har engagerade medarbetare med rätt kompetens

2021-05-31

Kund och kvalitet

Kund och kvalitet följs upp som en helhet. Det övergripande målet är att våra kunder och invånare ska vara nöjda med våra tjänster och den service vi ger dem. För att nå detta behöver vi ha kunden och invånaren i fokus och att vi lever värderingarna i vår värdegrund, Alltid bästa möjliga möte. Rätt kvalitet i våra verksamheter och att vi levererar bra resultat bidrar till nöjda kunder och invånare. Det bidrar även till en hållbar utveckling som leder till en god miljö för nuvarande och kommande generationer i linje med Agenda 2030.

Uppföljningen i denna första delårsperiod 2021 begränsas av att det ännu inte finns utfall för året, utan dessa kommer senare under året och redovisas i delårsrapport 2 och i vissa fall först i årsredovisningen.

Pandemin fortsätter prägla verksamheterna och bedöms i många fall ha haft en negativ inverkan på måluppfyllnaden. Den samlade bedömningen är att målen nås inom kultur- och fritidsområdet, liksom för bygga, bo och miljö, medan övriga verksamheter bedömer målen som delvis uppfyllda.

BARN OCH UTBILDNING

Resultat från brukarenkäten i förskolan visar att resultaten är stabila över tid och både barn och vårdnadshavare är nöjda. Barnens upplevelse att ha blivit lyssnade på har sjunkit något, vilket kan bero på pandemin som medfört brist på kontinuitet med frånvaro bland barn och personal. Andel barn i kommunala förskolor som är mycket positiva gällande "Jag lär mig saker på förskolan" uppnår inte det uppsatta målet men är oförändrat jämfört med 2020 trots fortsatt pågående pandemi. Barnen upplever att förskolan är rolig och trygg, vilket även vårdnadshavare gör. Vårdnadshavare är mer nöjda med information än året före. Användningen har ökat av digitala kanaler, som applikationen Vklass och digitala samtal med vårdnadshavare. Barngrupperna har minskat och ligger nu lägre än genomsnittet i riket, vilket är ett resultat av målinriktat arbete för att dela upp barnen i mindre grupper över dagen enligt Skolverkets riktlinjer.

Skolenkäten visar att elever som är nöjda med den kommunala grundskolan som helhet i åk 9 har ökat från 2020. Målet för elevers uppfattning om trygghet i åk 9 i kommunala skolor är inte uppnått, men värdet har ökat mot 2020. Förändringen är lika stor för pojkar och flickor men värdet för pojkar ligger något högre. De lägre åldrarna har fler nöjda elever. Utfall för målet andel elever i kommunala skolor åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen finns ännu inget resultat för. För att höja måluppfyllelse pågår ett arbete med att ta fram ett gemensamt

2021-05-31

ramverk, benämnt GPS. Implementering pågår med förstelärarnätverket och planeras genomföras i större skala till höstterminen med alla skolor och lärare.

Målet för elevers uppfattning om delaktighet och inflytande i åk 2, i kommunala gymnasieskolor, uppnåddes inte men utfallet var något högre än de två föregående åren. Flickor uppvisar dock en viss nedgång mot året före, medan pojkar har en ökning och ligger relativt nära målet. Andra källor visar på att många elever uttrycker en stor nöjdhet med verksamheten, bland annat utifrån att de fick komma tillbaka till skolan i större omfattning under senare delen av våren. Den nuvarande bedömningen är att det kommer att vara fler elever som inte når en gymnasieexamen 2021 på grund av effekterna av pandemin och en ökad andel fjärr- och distansstudier.

Avbrotten inom vuxenutbildningen ökade något mellan 2019 och 2020. Kvinnor har tidigare haft färre avbrott än män och orsaken till avbrott är ofta föräldraledighet. För män beror avbrotten ofta på att de får jobb under studietiden eller att studiemotivation saknas.

Inom Skultuna kommunaldelsnämnd uppnås målen för "Elevers uppfattning om trygghet, åk 2" och "Vårdnadshavares nöjdhet med förskolan som helhet". Utfallen för "Elever som är nöjda med skolan som helhet", åk 5 och åk 9, är lägre än de uppsatta målen men har ökat sedan året före.

OMSORG OCH STÖD

Uppföljningen av äldreomsorgens mål för kundnöjdhet utgår från Socialstyrelsens årliga undersökning "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?" Undersökningen för 2021 är försenad. Aktiviteter pågår för att nå målnivåerna för kvalitet inom äldreomsorgen. Det krävs såväl arbete som samarbete för att nå 100 % verksamheter med internetuppkoppling och även om det är ett prioriterat område så är det fortfarande osäkert om målet kommer att nås i år.

Inom vården för personer med funktionsnedsättning finns inget utfall för uppsatta mål om kundnöjdhet 2021. Hittills i år har fyra personer lämnat bostad med särskild service och flyttat till ordinärt boende vilket är i nivå med uppsatt kvalitetsmål och en ökning från föregående år.

För socialtjänsten visar kundmätningar på måluppfyllelse i flera avseenden inklusive gott bemötande. En gemensam målbild har skapats mellan ingående enheter om färre och kortare institutionsplaceringar till förmån för stöd och behandling på hemmaplan. Genomsnittlig utredningstid har minskat både för barn och ungdom och för vuxna, även om målen inte nås i delårsperioden. Pandemin har påverkat arbetsmarknaden vilket i sin tur har påverkat behovet av ekonomiskt bistånd. Andelen med långa bidragstider inom ekonomiskt bistånd är för perioden högre jämfört med 2020. Sammantaget är bedömningen att målet är delvis uppfyllt för perioden utifrån de nyckeltal som har kunnat mätas.

2021-05-31

UPPLEVA OCH GÖRA

I omnibusundersökningen "Fråga Västerås" visar svaren från tidigare år på en hög kundnöjdhet inom kulturområdet och Västerås placerar sig högt i nationella jämförelser. Den pågående pandemin innebär en ökad osäkerhet kring måluppfyllelsen i årets enkät, men prognosen är att målvärdet kommer att uppnås. Västerås stadsbibliotek har inte kunnat genomföra Bokskolor och klassbesök och Kulturskolan och Vallby friluftsmuseum har behövt anpassa sina verksamheter. På samma sätt har restriktionerna påverkat möjligheterna till måluppfyllnad för andelen Västeråsare som besökt kulturverksamheter i Västerås.

Även inom fritidsområdet har Västerås generellt uppvisat en hög nöjdhet och höga placeringar i nationella jämförelser. När det gäller måluppfyllnad för "Nöjdhet med bemötande inom verksamhetsområde Idrott och friluftsliv" pågår arbete med att ta fram en egen mätmetod, där enkätundersökning är en möjlighet.

BYGGA, BO OCH MILJÖ

Även målen inom bygga, bo och miljö mäts i huvudsak genom den årliga Omnibusundersökningen. Utfallet bedöms vara i linje med målet för andel markanvisningar som är hyresrätter och antal markanvisningar med låg boendekostnad. Däremot uppfylls inte målen om antal färdigställda bostäder och antal tillgängliga styckebyggartomter. Målen nås delvis för antal markanvisade bostäder och antal markanvisningar för ägarlägenheter. Målet för energianvändning och koldioxidanvändning per yta uppfylls inte i perioden. Det beror bland annat på utökade driftstider för ventilation i skolfastigheter utifrån pandemin och utökade krav inom driftentreprenad som innebär ökad elanvändning för fläktutrustning. Inom miljö- och hälsoskydd når inte utfallet för livsmedel eller miljö- och hälsoskydd uppsatta mål, även om resultatet ökat något för det senare sedan förra mätningen. Trängselkontroller måste prioriteras vilket i första hand tar resurser från livsmedelskontrollen och påverkar måluppfyllnaden, trots personalförstärkningar.

NÄRINGSLIV OCH ARBETE

När det gäller nöjdhet hos deltagare i arbetsmarknadsinsatser så var det under delårsperioden så få personer som besvarade enkäten att inget utfall redovisas. Andelen som avslutade en primär arbetsmarknadsinsats till arbete eller studier var i delårsperioden lägre än målet. Pandemin medför att färre personer deltagit i arbetsmarknadsinsatser på grund av smittläget. Coronapandemin har även påverkat läget på arbetsmarknaden, bland annat genom att slå mot näringsgrenar där tillfälliga anställningar är vanliga och där det finns många ingångsjobb. Män har ett högre utfall i delårsperioden medan det omvända varit fallet de senaste två åren. Skillnaden i utfall mellan kvinnor och män har minskat de senaste åren. Sju personer har gått vidare till en arbetsmarknadsanställning och därmed gjort en positiv förflyttning från bidragsförsörjning till försörjning via lön.

2021-05-31

Ekonomi

För att klara Västerås stads långsiktiga åtaganden har kommunfullmäktige beslutat om tre finansiella mål.

SOLIDITETSMÅL

Västerås stads soliditet ska vara minst 40 procent. Utfallet i april visar att soliditeten exklusive internbanken och korrigerat för ansvarsförbindelsen är 55 %, långt över stadens mål. Bedömningen är att målet kommer att klaras.

RESULTATMÅL

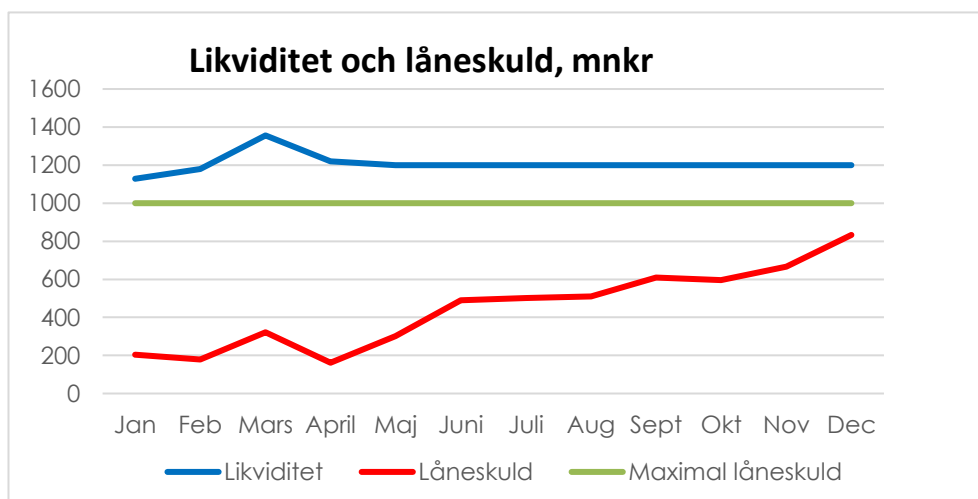
Västerås stads resultatmål i driftbudgeten ska över tid uppgå till 2,5 procent (exklusive reavinster, exploateringsöverskott och orealiserade finansintäkter) i förhållande till skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag.

Prognosen tyder på att resultatet i förhållande till skatteintäkterna för 2021 blir 1,6 % och Västerås stad når därmed inte målet i år.

MÅL FÖR UPPLÅNING

Västerås stads upplåning för stadens investeringar ska inte överstiga 3 miljarder kronor.

I enlighet med årsplan 2021 så beräknas likviditeten ligga på ca 1,2 mdr under året. Västerås stad kommer därmed börja låna för att finansiera investeringarna och prognosen är att låneskulden kommer uppgå till ca 0,9 mdr vid årets slut. Målet uppnås därmed 2021.

Medarbetare

Målet är att ha engagerade medarbetare med rätt kompetens. Utmaningen är att långsiktigt och hållbart klara Västerås stads kompetensförsörjning och att erbjuda

2021-05-31

verksamheterna jämlika förutsättningar. Uppföljning sker bland annat utifrån hållbart medarbetarengagemang (HME), baserat på den årliga medarbetarundersökningen som genomförs först under hösten.

SAMMANFATTANDE BILD AV NÄMNDERNAS MÅLUPPSKATTNING

Organisation	Kund	Kvalitet	Ekonomi	Medarbetare
Kommunstyrelsen				
Förskolenämnden				
Grundskolenämnden				
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden				
Individ- och familjenämnden				
Nämnden för personer med funktionsnedsättning				
Äldrenämnden				
Tekniska nämnden				
Fastighetsnämnden				
Byggnadsnämnden				
Miljö- och konsumentnämnden				
Skultuna kommunalnämnd				
Överförmyndarnämnden				
Valnämnden				
Nämnden för idrott, fritid och förebyggande				
Kulturnämnden - Kultur				
Kulturnämnden - Stadsarkivet				

Koncernmål

Förutom finansiella mål för respektive bolag och kommunalförbund har kommunfullmäktige fattat beslut om två finansiella koncernmål.

KONCERNENS SOLIDITET

Västerås stads koncerns soliditet, inklusive samtliga pensionsförpliktelser, ska vara minst 30 procent. Soliditeten 2020 uppgick till nästan 37 % och prognostiserat resultat ger förutsättningar för en fortsatt god soliditet.

UPPLÅNING

Västerås stads koncerns nettouplåning ska inte överstiga 15 miljarder kronor, varav Västerås stads andel inte ska överstiga 3 miljarder kronor. Målet bedöms uppnås med god marginal. Utlåningen till bolag och förbund understiger fram till april prognosen för året (12,7 mdr).

FINANSIELLA MÅL ENLIGT ÄGARDIREKTIV/FÖRBUNDSORDNINGAR

De flesta finansiella målen för bolag och kommunalförbund ser ut att kunna uppfyllas 2021. Parkeringsbolagets och Mälarhamnars avkastning kommer inte att

2021-05-31

komma upp i målet om minst 5 procent. Detta påverkar även utdelningsmålet för Mälarhamnar. Flygplatsbolaget lyckas inte uppnå resultatmålet, vilket beror på att ingen kommersiell flygtrafik pågår under pandemin. Vafab klarar inte några av sina mål.

Mål enligt ägardirektiv	Utfall 2019	Utfall 2020	Prognos 2021	Mål 2021	Mål-uppfyllelse
Mälarenergi-koncernens avkastning på totalt kapital exklusive VA ska lägst vara 5,0 procent.	4,8	3,6	5,1	Minst 5,0	
Mälarenergi-koncernens soliditet exklusive minoritetens andel ska vara minst 30 procent.	39,1	38,7	40,6	Minst 30,0	
Bostads AB Mimers koncern ska långsiktigt ha en soliditet på lägst 30 procent och den får inte understiga 20 procent.	27,3	27,5	>20	Minst 20,0	
Bostads AB Mimers koncern ska långsiktigt ha en avkastning på totalt kapital på minst 4 procent. Affärsplanen (tioårsplanen) ska senast 2020 påvisa en avkastning på totalt kapital på minst 3 procent	2,5	3,1	3	Minst 3,0	
Bostads AB Mimers koncern ska ge en årlig utdelning som uppgår till statslåneräntan + 1 %, beräknat på bolagets kontanta aktiekapital.	1,4	0,8	Stadslåneränta + 1%	Stadslåneränta + 1%	
Västerås Stads Strategiska fastigheter AB ska långsiktigt ha en soliditet på lägst 30 procent.	46,9	56,6	59,7	Minst 30,0	
Västerås Stads Strategiska fastigheter AB ska minst ha ett positivt resultat efter skatt.	5,1	41,9	23,2	Positivt resultat	
Västerås Parkerings ABs soliditet ska uppgå till minst 15 procent under uppbyggnadsfasen och därefter minst 30 procent	22,2	18	15<	Minst 15,0	
Västerås Parkerings ABs avkastning på totalt kapital ska vara minst 5 procent. Under uppbyggnadstiden kan avvikelser förekomma enskilda år. Affärsplanens tioårsplan ska över tiden visa en avkastning på minst 5 procent.	2,2	2,4	0>	Minst 5,0	
Västerås Marknads- och Näringslivsaktiebolags resultat efter finansnetto ska vara bättre än - 17 mnkr per år.	-17,4	-15,5	-16,3	Bättre än -17,0	
Nya Västerås Flygplats ABs resultat efter finansnetto ska vara bättre än - 20 mnkr per år.	-24	-26	-28,8	Bättre än -20,0	
Mälarhamnar AB ska ge en avkastning på lägst 5 procent på totalt kapital.	13	5,2	0>	Minst 5,0	
Mälarhamnar ABs soliditet ska vara lägst 30 procent.	58,9	58	55%	Minst 30,0	
Mälarhamnar AB ska erlagga en årlig utdelning till ägarna om 0,7 mnkr.	10	1	0	0,7	
Vafab Soliditeten ska öka, målvärde år 2030 >15 %.	5,6	5,2	4,8	Minst 15,0	
Vafab Skuldsättningsgraden ska minska, målvärde år 2030 <10	19,6	19	19,9	Högst 10,0	
Ekonomiskt resultat i kommunal avfallsverksamhet ska vara i balans	-17	-4,2	-4,2	0	
Ekonomiskt resultat i övrig avfallsverksamhet ska vara minst 5 %.	10	1,2	1,2	Minst 5,0	
Det egna kapitalet (mnkr) i Mälardalens brand och räddningsförbund ska inte understiga skillnaden mellan totala pensionsförpliktelser och förvaltade pensionsmedel för att garantera förbundets pensionsförpliktelser.	14,1	10,7	>0	Minst 0,0	

STRATEGISKA UTVECKLINGSMÅLEN

Strategiska utvecklingsområden är en särskild kraftsamling från fullmäktiges sida för att uppnå strategiska mål för stadens utveckling under en mandatperiod. Uppdraget ska genomföras genom en samordning av de resurser som finns i den kommunala verksamheten och tillsammans med andra aktörer i staden.

2021-05-31

Skola först

Arbetet med Kraftsamling Skola först fortskrider. Förvaltningarna och bolagen har egna strategier för hur de ska bidra till måluppfyllelsen. I och med att det finns en upparbetad struktur för Skola först så fortsätter koncernens verksamheter tillsammans med civilsamhället att arbeta för att fler barn och unga i Västerås får en ökad tillit och framtidstro. Utmaningen framåt ligger i att samordna alla aktiviteter som pågår för att skapa en effekt där de förstärker varandra. Arbetet med Skola först kommer framöver även att samordnas med Västerås stads stadsdelsarbete.

Till uppföljningen av delår 2 och i samband med årsredovisningen kommer mer fokus att vara på analys av genomförda insatser för att tydligare se om insatserna leder till en ökad måluppfyllelse. Ett annat fokusområde är att skapa tydligare kopplingar mellan nämndernas verksamhetsplaner och måluppfyllelsen i Skola först.

Hållbar stad

Stadsledningskontorets uppdrag, att leda och samordna arbetet, sker i huvudsak inom ramen för befintliga processledningsgrupper kring samhällsbyggnad, social hållbarhet och ekologisk hållbarhet, där förvaltningar och bolag ingår. Processledningsgrupperna har tillsammans arbetat fram en strategi med prioriterade aktiviteter för att bidra till måluppfyllelsen. Utmaningen framåt ligger i att takta och samordna aktiviteterna i strategin för att öka måluppfyllelsen. En annan del i måluppfyllelsen handlar om att Västerås stad nu har styrande dokument som leder mot en hållbar stad. En grund för det fortsatta arbetet är satt och det finns nu förutsättningar för Västerås stad att tillsammans arbeta för en hållbar stad.

Till uppföljningen av delår 2 och i samband med årsredovisningen kommer mer fokus att vara på analys av genomförda insatser för att tydligare se om insatserna leder till en ökad måluppfyllelse. Ett annat fokusområde är att skapa tydligare kopplingar mellan nämndernas verksamhetsplaner och måluppfyllelsen i Hållbar stad.

Modern organisation

Ett samarbete mellan processledningsgrupperna inom HR och digitalisering har etablerats och de är väsentliga i utformning, inriktning och prioritering. En workshop har genomförts i processledningsgrupperna för att identifiera effektiva och smarta aktiviteter för att nå målen. I stadens verksamheter finns redan initiativ som är i riktning med det strategiska utvecklingsområdet. Fokus 2021 för att lyckas med utvecklingsområdet bedöms vara:

- Förankra och initiera några fokusområden som är prioriterade och på ett bra sätt möter de önskade effekterna

2021-05-31

- Hitta sätt att stödja, styra och inspirera till föreslagna förändringar i hela stadens verksamhet
- Identifiera nyckelprojekt som behöver hanteras sammanhållet för staden.
- Identifiera mätpunkter som visar på efterfrågad eller önskvärd förflyttning.

UPPFÖLJNING AV UPPDRAG FRÅN ÅRSPLAN 2021

I årsplan 2021 finns 14 särskilda uppdrag. I stort sett samtliga uppdrag pågår i någon form och beräknas bli klara innan året är slut. Uppdrag 3 som handlar om att säkerställa och redovisa målen i den nationella och regionala livsmedelsstrategin är pausat på grund av omorganisationen på stadsledningskontoret men beräknas göras i höst. I uppdrag 8 att säkerställa samordnad varudistribution behöver ett omtag göras då länsstyrelsen har valt att avbryta sin medverkan. Mer detaljer om samtliga uppdrag finns i bilaga 2.

Uppdrag/Åtgärd	Status	Färdiggrad
Uppdrag 1 - Fastighetsnämnden får ett större avkastningskrav	✓	
Uppdrag 2 - Utjämna ojämlika lönevillkor	▶	
Uppdrag 3 - Nationella och regionala livsmedelsstrategin	▶	
Uppdrag 4 - Samordna strategiska utvecklingsområden	▶	
Uppdrag 5 - Effektiviseringar för hållbar ekonomi	▶	
Uppdrag 6 - Lokaleffektivitet	▶	
Uppdrag 7 - Resursfördelningsmodell	▶	
Uppdrag 8 - Samordnad varudistribution	▶	
Uppdrag 9 - Hållbarhetskrav i upphandlingar	▶	
Uppdrag 10 - Samordna försäkringsportföljen	▶	
Uppdrag 11 - Strategi för minskad nedskräpning	▶	
Uppdrag 12 - Samordna sommarjobbspraktik	▶	
Uppdrag 13 - Cykelgator	▶	
Uppdrag 14 - Utbyggnad av cykelvägar	▶	

EKONOMISK ANALYS

Periodens resultat januari-april Västerås stads koncern

Västerås stads koncern redovisar per 30 april ett positivt resultat om 699 mnkr. Ökade skatteintäkter och statsbidrag är bidragande faktorer till det starka resultatet för perioden. Prisläget på el och värme har förbättrats för Mälarenergi och i resultatet återfinns också reavinsten och exploateringsvinster.

2021-05-31

Prognos 2021 Västerås stads koncern

Prognosen för året för Västerås stads koncern visar ett positivt resultat om 903 mnkr (813), vilket är 226 mnkr högre än budget. Västerås stad står för den största förbättringen (+178 mnkr) framförallt genom högre skatteintäkter och ökade statsbidrag. I övrigt är det Mälarenergi och Mimer som redovisar bättre resultat än budgeterat. Högre försäljningspris på el och värme påverkar Mälarenergi positivt samtidigt som mindre bränsle förbrukats. Mimer har sålt en fastighet med 30 mnkr i reavinst.

Periodens resultat januari-april Västerås stad

Resultatet för perioden januari till april är ett överskott på 320 mnkr. 157 mnkr beror på högre skatter och generella statsbidrag. Det gäller justeringsposter för skatteprognosen för 2020 och 2021, samt halva det generella statsbidraget på 15 mnkr som Västerås stad får för skolsatsningen. Intäkterna för perioden är 116 mnkr högre än budget, vilket delvis kan förklaras av högre statsbidrag framför allt inom äldreomsorgen än budgeterat, men även exploateringsintäkter och realisationsvinster från försäljning av anläggningstillgångar. På kostnadssidan är utfallet 28 mnkr högre än periodens budget.

Stadens finansnetto var 65 mnkr bättre än budgeten för perioden på 78 mnkr. Avvikelsen består huvudsakligen av orealiserade finansiella realisationsvinster, men även lägre räntekostnader. Ingen utdelning har ännu erhållits från bolagen.

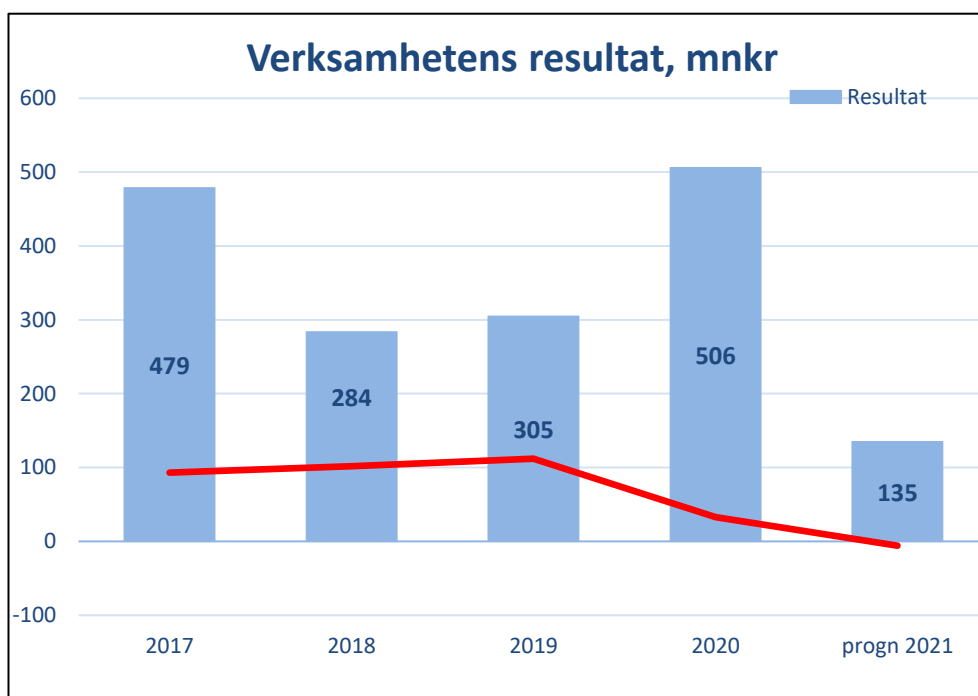
Prognos 2021 Västerås stad

Prognosen för året är ett överskott på 251 mnkr, vilket är 178 mnkr bättre än årets budget.

RESULTATRÄKNING, MNKR	2021		
	Årsbudget	Prognos	Avvikelse
Verksamhetens resultat*	-36	69	105
Realisationsvinster	0	36	36
Exploatering	30	30	0
Verksamhetens resultat	-6	135	141
Finansnetto	78	116	37
Årets resultat	72	251	178
* exkl realisationsvinster och exploatering			

SKR har fattat beslut om ändrade parametrar för livslängdsantagande, vilket gör att pensionskulden ökar. Antagandet för Västerås stad är en ökning med 6 mnkr som påverkar resultatet i år. Ytterligare påverkan sker för ansvarsförbindelsen som ligger utanför resultat och balansräkningen. Övriga förändringar bland centrala poster är ett antagande om en ökad semesterlöneskuld med 16 mnkr.

2021-05-31

VERKSAMHETENS RESULTAT

Prognosen för verksamhetens resultat, resultatet före finansposter, är ett överskott med 135 mnkr. Resultatet är 141 mnkr högre än årets budget på -6 mnkr. Att prognosen är positiv beror främst på högre skatteintäkter (+187 mnkr). Övrig avvikelse består bland annat i högre intäkter inom äldreomsorg. På kostnadssidan avviker kostnaderna för skyddsplaceringar för personer utsatta för våld i nära relationer samt familjehemsplaceringar av barn och unga inom individ- och familjevården. Lönekostnadsprognosen är högre särskilt inom äldreomsorgen.

SKATTEINTÄKTER

Skatteunderlagstillväxten 2020 ser ut att ha varit den lägsta på 10 år säger SKR i sin ekonomirapport. Lönesumman ökade bara en procent, men inkomster från arbetslöshetsersättning och sjukpenning kompenserade delvis. Skatteunderlagstillväxten bedöms förbättras i år i och med en tilltagande ökning av löneinkomsterna.

Skatteunderlagsprognosen från april visar ett något högre beräknat skatteunderlag än prognosen i februari då skatteunderlagstillväxten reviderats upp då arbetade timmar ser ut att bli högre än tidigare beräkningar. För Västerås innebär den en förbättring med 23 mnkr mot tidigare prognos och 185 mnkr mot årets budget. Totalt är prognosen för skatter och generella statsbidrag 207 mnkr högre än årets budget.

2021-05-31

FINANSPOSTER

Prognosen för finansnettot är 37 mnkr bättre än årets budget. Orealiserade finansiella realisationsvinster är orsaken tillsammans med något lägre beräknade räntekostnader för lån.

Ökningen av aktieallokeringen i stadens tillgångsportföljer fortsätter och per 30 april var aktieandelen för stadens pensionsportfölj 56 %. I likviditetsportföljen var andelen aktier 20 %. Efterfrågan på stadens värdepapper är god och kreditmarginaler är fortsatt attraktiva. Långa räntor är stabila och huvudscenariot är fortfarande att styrräntan kommer att ligga kvar på noll procent till början av 2024 i enlighet med Riksbankens kommunikation.

REALISATIONSVINSTER

Realisationsvinsterna är 36 mnkr, huvudsakligen från försäljning av tomträtter. Största posten är försäljning av två flerbostadshus. Flera försäljningar avseende friköp av tomträtter förväntas genomföras under året, resultatet av dessa tas upp när försäljningen är genomförd. Om de förfrågningar om friköp och påbörjade försäljningar av tomträtter som nu är aktuella genomförs tillkommer ytterligare minst cirka 40 mnkr i reavinster i fastighetsnämnden.

Realisationsvinster vid aktie- och fondförsäljning med 36 mnkr ingår i finansnettot.

BALANSKRAVSRESULTAT

	Utfall	Prognos
	2021-04-30	2021-12-31
Resultat enligt resultaträkningen	244	251
Realisationsvinster fastighetsförsäljningar	-34	-34
Realisationsvinster finansiella poster	-1	-1
Realisationsvinster övrigt	-1	-1
Orealiserade värden av finansiella tillgångar	-36	-36
Resultat för avstämning av statens balanskrav	173	179

Prognosen visar att Västerås stad klarar att uppnå statens balanskravsresultat.

2021-05-31

PROGNOS NÄMNDER, BOLAG OCH KOMMUNALFÖRBUND***Individ- och familjenämnden***

Individ- och familjenämnden har ett fortsatt högt inflöde av personer utsatta för våld i nära relation. Kostnaderna för institutionsvård ligger på en högre nivå än budget och inom familjehemsvården är det många placeringar. Prognosen för året är för nämnden -48 mnkr, varav flyktning +10 mnkr.

Största avvikelsen finns inom barn och ungdomsområdet (-37 mnkr), där familjehemsvården står för merparten. Åtgärderna för en ekonomi i balans ger effekt och institutionsplaceringarna har minskat med 50 placeringar mot samma period föregående år. På grund av ett högt inflöde av nya barn i behov av stöd är familjehemspaceringarna ändå långt över budget (209). Folkhälsomyndigheten, BRIS och Barnombudsmannen har även uppmärksammat att pandemin har förstärkt barn och ungdomars utsatthet i form av ökad psykisk ohälsa, familjekonflikter och övergrepp, vilket är den troliga orsaken till ökningen. 261 barn och unga var placerade sista april, varav 74 i konsulentstödda hem, vilket sammantaget är på samma nivå som föregående år. Egna familjehem och jourhem räcker inte till, varför det pågår ett arbete både med att få ner antalet placeringar och rekrytera fler familjehem. Extern köpt öppenvård för barn och unga fortsätter att minska. Valfungerande integration, förebyggande arbete och förskola/skola är extra viktigt för familjer i riskzon för en ogynnsam utveckling. Stadens arbete med förebyggande och tidiga insatser kan förväntas ge effekter med tiden.

Område vuxenvård har ett mindre underskott där institutionsplaceringarna har ökat jämfört med förra året. Även placeringarna för personer utsatta för våld i nära relation har ökat igen, efter nergången andra halvan 2020, och ligger 10 över budgeten per månad. Troligen är detta också en effekt av den pågående pandemin. Området har en prognos på -15 mnkr.

Åtgärder pågår för att korta vårdtiderna av personer med missbruk och personer i skyddat boende. Arbetet med arbetsmarknadsenheten för att skapa vägar mot självförsörjning fortsätter för att underskottet inom ekonomiskt bistånd, med prognosen -5 mnkr, ska vända. Så långt det är möjligt jobbar förvaltningen med öppenvårdsinsatser för att minska placeringar på vårdboenden. För fortsatt minskad efterfrågan av sociala insatser behövs ytterligare samarbeten och agerande från andra aktörer för att i ett tidigt skede minska behovet.

Ensamkommande flyktingar har en negativ prognos (-7 mnkr) då dygnersättningen är lägre än kostnaden för placeringarna på konsulentstödda familjehem. I april fanns 52 ensamkommande i Västerås. Prognosen för nyanlända flyktingar är ett överskott med 17 mnkr. 65 flyktingar är mottagna i år och prognosen är 260 personer.

2021-05-31

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Totalt räknar utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden med ett underskott på -9 mnkr för 2021, fördelat på gymnasieskola -11 mnkr och vuxenutbildning +2 mnkr medan arbetsmarknadsenheterna inte har någon avvikelse.

På grund av färre elever visar tilldelningsekonomin ett mindre plus för volymer, medan en preliminär underskottskompensation till fristående utövare gör att prognosen är -4 mnkr.

Den kommunala utföraren har en prognos på -5 mnkr. Obalansen har funnits under flera år och tar sin början i utflytten från Wenströmskas lokaler till mer centrala och attraktiva lägen, men med för höga hyror för att få ekonomin i balans. Underskotten hos den kommunala utföraren för med sig att fristående utförare ska kompenseras för en för låg elevsättning. Trots rationaliseringar och administrativa besparingar under flera år har obalanserna bestått. Elevantalet i år bedöms bli 35 färre än budgeterat, vilket är en av orsakerna till underskottet.

Särskilda besparingsåtgärder pågår för de enheter med en negativ prognos, liksom åtgärder från den gymnasieutredning som långsiktigt ska förbättra de ekonomiska förutsättningarna. Följande åtgärder är beslutade; flytt av teknikprogrammet till Rudbeckianska från Wijkmanska som läggs ner, flytt av el- och energiprogrammet och industritekniska programmet till Hahriska, nedläggning av hantverksprogrammet och avveckling av enheter på Carlforsska.

Växlingen av försörjningsstöd till så kallade välfärdsjobb inom arbetsmarknadsenheternas regi startade hösten 2020 och är en del av resursjobben. Under april påvisades 198 tkr lägre utbetalda försörjningsstöd som en effekt.

Tekniska nämnden

Tekniska nämndens ekonomi är i balans för perioden, men prognosticerar ett större underskott på -26 mnkr. Huvuddelen av underskottet beror på ett troligt scenario där Regionen kommer att begära ersättning för uteblivna intäkter för busstrafiken på grund av pandemin. För färdtjänst och omsorgsresor är prognosen det omvända liksom för 2020, en minskad efterfrågan och överskott mot budget. En ökning börjar dock synas för färdtjänstresorna igen. Ett underskott beräknas för parkeringsintäkter liksom för markupplåtelser, där nämnden tagit ett beslut om avgiftsfria markupplåtelser för torghandel, uteserveringar och försäljning av varor utanför butiker även under 2021.

Nämnden för idrott, fritid och förebyggande

Pandemin påverkar nämndens verksamheter i hög grad och prognosen för året är ett underskott på -8 mnkr, huvudsakligen beroende på lägre intäkter till idrottsanläggningarna. Effekten av pandemin är även lägre kostnader för fritid och förebyggande som har mindre verksamhet.

Prognosen bygger på ett förbättrat läge från maj, men fortsatta restriktioner kan ytterligare försämra prognosen.

2021-05-31

För att stötta idrottsföreningarna har kommunstyrelsen beviljat ett ytterligare föreningsstöd på 5 mnkr att utbetalas under maj/juni.

Nämnden för personer med funktionsnedsättning

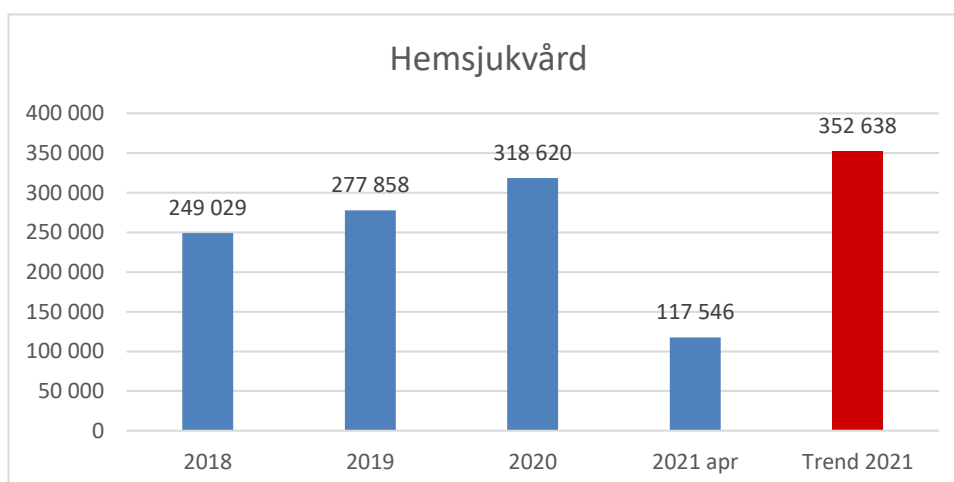
Nämnden har förbättrat sin prognos ytterligare sedan mars och bedömer nu ett överskott på 10 mnkr för 2021, varav 7 mnkr i egenregin. Inom beställarsidan beräknas daglig verksamhet och köpta placeringar för vuxna med stöd av LSS-lagen göra ett underskott, som vägs upp av övriga verksamheter.

Egenregins överskott består av lägre personalkostnader beroende på effektivare schemaläggning och att daglig verksamhet under pandemin bedrivs på boendena med synergieffekter på bemanningen. Dessutom har korttidshemmen lägre beläggning. Ersättning för merkostnader för sjukvårdsutrustning för december 2020 ingår också i prognosen med drygt 1 mnkr.

Övriga nämnder

Mindre överskott bedöms i Skultuna och kommunstyrelsen samt ett mindre underskott i byggnadsnämnden. Övriga nämnder har en prognos för året i paritet med budget.

Det gäller även äldrenämnden, som i marsrapporten spådde ett underskott på -7 mnkr, där både beställar- och utförardelen nu har en budget i balans. Beställardelen räknar med ett överskott för bland annat buffertposten för Corona, men ett större underskott för hemvården med -19 mnkr. Hemsjukvården har ökat stadigt sedan övertagandet från Landstinget (Regionen) och en ny ersättningsmodell diskuteras. Egenregin har fortfarande en obalans för hemtjänsten, men den vägs upp av överskott i dagverksamhet och korttidsverksamhet som har färre kunder under pandemin. Statsbidraget inom äldreomsorgslyftet ingår i det förbättrade resultatet, liksom ersättning för merkostnader av sjukvårdsmaterial för december 2020.

2021-05-31

Om resten av året får samma utveckling som månaderna hittills innebär det en ökning av hemsjukvårdstimarna på 10 procent jämfört med 2020.

Mälarenergi AB

Mälarenergi har en prognos på 437 mnkr (267) efter finansiella poster, vilket är 24 mnkr högre än budget. Genomsnittlig avkastning på totalt kapital exklusive vatten uppgår till 5,1 % (5,0 %) och soliditeten uppgår till 40,6 % (43,1 %), vilket innebär att bolaget kommer att uppfylla målen i ägardirektivet både för avkastning och soliditet.

Periodens resultat efter finansiella poster uppgår till 348 mnkr (367) beroende på lägre bränslekostnader, ökade volymer av mottaget bränsle till ett högre pris samt höga elpriser. Produktionsvolymen är enligt plan för vattenkraften, medan högre elpriser jämfört med budget, påverkar resultatet positivt.

Investeringsstakten för koncernen är hög totalt, men lägre än föregående år. Ackumulerat för tertialet uppgår investeringarna för koncernen till 200 mnkr jämfört med 335 mnkr samma period föregående år. Prognosen för året är 873 mnkr vilket är enligt budget.

Bostad AB Mimer

Mimer har en prognos på 181 mnkr (185), efter finansiella poster vilket är 27 mnkr högre än budget. Mimer uppfyller målen i ägardirektivet både för avkastning och soliditet. Periodens ackumulerade resultat efter finansiella poster uppgår till 51 mnkr (62).

Årsförhandlingen gällande 2021 års hyror resulterade i en genomsnittlig hyreshöjning om 1,55 %. Budgeterad hyreshöjning var 2 % vilket gör ett underskott på 3,1 mnkr på helåret. Ett antal fastighetsförsäljningar till Västerås Stad var inte fastställda vid budgettillfället, varför intäktsprognosen är uppjusterad med 22 mnkr. Intäkter för parkering samt kontrollavgifter är högre än budgeterat.

Högre kostnader för snöröjning och bevakning gör kostnaden för fastighetsskötseln högre än budget. Även värmekostnaderna är högre än budgeterat beroende på en kall inledning av året. Räntorna är lägre än budget vilket prognostiseras att ge en effekt på helåret på 9 mnkr.

Nya Västerås Flygplats

Baserat på att flygtrafiken planeras komma igång under juni månad så prognostiseras resultatet bli - 28,8 mnkr efter finansiella poster, jämfört med årets budget på -28,6 mnkr. Osäkerheten kring den fortsatta utvecklingen av efterfrågan på flygresor på kort och lång sikt försvårar prognosen. Avgörande faktorer för intäkterna är ett framgångsrikt vaccinationsprogram och att ett väl fungerande hälsocertifikat kan lanseras.

2021-05-31

Vafab

Vafabs resultat efter finansiella poster för perioden är -1,4 mnkr (-0,2) vilket är 6,3 mnkr lägre än budget. Utfallet beror till största delen på lägre intäkter för behandling av rena och förorenade massor samt högre kostnader för underhåll och punktskatter än budgeterat.

Prognosen för året visar på ett resultat efter finansiella poster på -2,9 mnkr (-1,0) vilket är 3,4 mnkr sämre än budget. Detta beror till största delen på något högre kostnader för förbränningskatt och utsläppsrätter vid förbränningsanläggningen samt högre underhållskostnader.

Ägardirektivet medför att soliditeten årligen ska öka tills värdet är över 15 %. Budgeterat mål för 2021 är 4,9 %, prognosen visar 4,8 %. Skuldsättningsgraden ska årligen minska till dess att kvoten mellan skulder och eget kapital är under 10. Målet för 2021 är 19,4 och prognosen visar 19,9. Målvärdena är långsiktiga och ska nås senast år 2030.

Mälarhamnar

Mälarhamnar prognostiserar ett resultat efter finansiella poster på -0,6 mnkr (7,7) vilket är 5,4 mnkr högre än budget. Bolaget uppfyller målet i ägardirektivet för soliditeten, men inte direktiven om en avkastning på minst 5 % eller en årlig utdelning på 0,7 mnkr. Periodens ackumulerade resultat efter finansiella kostnader uppgår till 3,6 mnkr (3,5).

Fler anlöp och mer gods medför en prognostiserad omsättningsökning på 9 mnkr. Högre volymer och väderförhållanden har även inneburit högre driftkostnader.

Investeringsprognosen uppgår till 18,6 mnkr vilket är 6 mnkr mer än budget på 12,7 mnkr beroende på en utökning och anpassning av maskin- och fordonsparken.

Övriga Bolag och förbund

De övriga bolagen i Västerås Stadshus AB, Strömkällan, Västerås Central samt Räddningstjänsten, Västmanlandsteater och Västmanlandsmusiken har ett prognostiserat resultat efter finansiella poster som avviker med mindre än 1 mnkr för 2021 och följer relativt budget på helårsbasis.

Investeringar

Investeringsutfallet per april är 280 mnkr, vilket är 18 % av årets budget på 1 576 mnkr. Prognosen för året är 1 349 mnkr, en genomförandegrad på 86 %. Nerdragningen i prognosen med 228 mnkr beror främst på omfördelning av nedlagda kostnader mellan åren 2021 och 2022 eller ändrade betalplaner. Inga kända högre totalkostnader på något projekt. Mälarstrandsskolans totalkostnad beräknas bli knappt 50 mnkr lägre. Exempel på projekt med lägre prognos i år är omgestaltningen av Stora torget, då länsstyrelsens krav på arkeologiska

2021-05-31

undersökningar före byggnation har lett till förseningar. Persboskolans nybyggnad försenas på grund av mer omfattande antikvariska utredningar och ombyggnaden av Önstaskolan är försenad efter större förändringar i projektet. Mälarportens tidsplan är förskjuten och beräknad byggstart är nu 2022.

Det pågår flera större investeringar. Mälarparksskolan och Äldreboende Öster Mälarstrand beräknas klara innan sommaren. Nybyggnation av Irstaskolan etapp 2 samt muddring, byggnation av magasin och upplagsytor i hamnen och en ny Björnöbro kommer att pågå under hela året. Större ombyggnationer pågår på Rudbeckianska skolan, Brandthovdaskolan och Blåsboskolan. Nybyggnation av Hallonvägens gruppbostad och återuppbyggnad av Fredriksbergsbadet har startats. Markarbeten pågår för boendet i Dingtuna-Olsta samt Skallbergets förskola vilka går ut på upphandling inom kort. Projektering av Emausskolan startar inom kort.

2021-05-31

FINANSIELLA RAPPORTER

Resultaträkning Västerås stad

Resultaträkning, mnkr	Utfall perioden	Budget perioden	Avvikelse perioden	Årsbudget	Prognos	Prognos- avvikelse
Summa Intäkter	776	659	116	1 952	2 046	94
Summa Kostnader	-3 682	-3 653	-28	-10 622	-10 790	-168
Avskrivningar	-123	-133	10	-414	-406	8
Verksamhetens nettokostnader	-3 029	-3 127	98	-9 084	-9 150	-65
Skatteintäkter	2 522	2 433	89	7 299	7 487	187
Generella bidrag och utjämning	661	593	68	1 779	1 798	19
Verksamhetens resultat	154	-102	255	-6	135	141
Finansiella intäkter	119	60	59	179	212	33
Finansiella kostnader	-28	-34	5	-101	-97	4
Summa Resultat	244	-75	320	72	251	178

2021-05-31

Utfall per nämnd

Nämnder, mnkr	Avvikelse perioden	Prognos	Prognos avvikelse	Varav corona
Äldrenämnd	21	-1 738	0	-2
Grundskolenämnd	15	-2 133	0	0
Teknisk nämnd	11	-495	-26	-25
Förskolenämnd	4	-1 026	0	0
Fastighetsnämnd	47	0	0	0
Fastighetsnämnd exploatering	0	30	0	
Fastighetsnämnd reavinster	0	35	35	
Kommunstyrelse	2	-212	3	0
Individ- och familjenämnd	-20	-942	-48	-8
Nämnd för idrott, fritid o förebyggande	2	-296	-8	-7
Byggnadsnämnd	1	-29	0	
Miljö- och konsumentnämnd	0	-22	0	
Nämnden för funktionsnedsatta	12	-873	10	-3
Överförmyndarnämnd	0	-15	0	
Kulturnämnden	3	-203	0	0
Skultuna kommundelsnämnd	4	-123	2	0
Utbildnings- och arbetsmarknad	5	-911	-9	3
Valnämnd	-2	-6	0	
Kommunrevision	0	-5	0	
Totalt nettoresultat nämnder	105	-8 965	-42	-43
Centrala poster	4	-185	-24	
Verksamhetens nettokostnader	108	-9 150	-65	-43

2021-05-31

Utfall per bolag och kommunalförbund

Bolag och kommunalförbund, mnkr	Utfall perioden	Budget 2021	Prognos 2021	Prognos	
				avvikelse 2021	Bokslut 2020
Västerås stadshus AB	58	61	57	-4	77
Mälarenergi AB	348	414	437	24	267
Bostads AB Mimer	51	154	181	27	185
Nya Västerås Flygplats AB	-10	-29	-29	0	-26
Västerås Parkerings AB	1	0	0	0	5
Västerås Strategiska Fastigheter AB	4	22	23	1	42
Västerås Marknads- och näringslivs AB	-4	-17	-16	1	-15
Strömkällan AB	0	0	0	0	0
Mälarhamnar AB	4	-6	-1	5	8
Västerås Central AB	1	4	4	0	3
Vafab kommunalförbund	-1	0	-3	-3	0
Mälardalens brand- och räddningsförbund	2	0	0	0	3
Västmanlandsmusiken	0	0	-1	-1	3
Västmanlands teater	3	0	-1	-1	0
Summa bolag o kommunalförbund	455	604	652	48	551

2021-05-31

Investeringar

	Utfall	Budget	Prognos	Avvikelse
Investeringar, Västerås stad	perioden	2021	2021	Prognos- budget
Fastigheter- förskola	2	100	53	48
Fastigheter- grundskola	55	369	255	114
Fastigheter- gymnasiet	17	34	39	-6
Boenden (äldreboenden)	73	112	135	-23
Idrottsfastigheter	1	36	41	-5
Energiinvesteringar fastigheter	2	25	15	10
Hamnen	22	105	114	-9
Hamnen, externa hyresgäster	40	59	83	-24
Exploateringsinvesteringar	6	145	138	7
Mälarporten	10	67	16	51
Övriga fastighetsinvesteringar	16	56	38	19
Fastighetsnämnden totalt	242	1 108	926	182
Infrastruktur ordinarie	4	122	119	3
Infrastruktur strategisk	21	152	136	16
Tekniska nämnden totalt	25	274	255	19
Övriga nämnder	13	195	168	27
Totala investeringar	280	1 577	1 349	228

	Utfall	Budget	Prognos	Avvikelse
Investeringar koncernen, mnkr	perioden	2021	2021	Prognos- budget
Mälarenergi	201	870	892	-22
Mimer	295	785	932	-147
Nya Västerås Flygplats	0	0	0	0
Västerås Marknad och Näringsliv	0	0	0	0
Västerås parkering	4	83	68	15
Västerås Strategiska Fastigheter	0	1	1	0
Mälarhus	1	13	19	-6
Vafab	45	98	98	0
Räddningstjänsten Mälardalen	0	22	14	8,2
Totala investeringar	546	1872	2024	182

2021-05-31

BILAGA 1. Finansiell riskrapport 2021-04-30

BILAGA 2. Uppdrag i årsplan 2021